

Slovenski Tednik.

Politični in gospodarski list za kmetско ljudstvo.

Izhaja trikrat na mesec.

Lišt velja za celo leto 2 gld. 80 kr., za pol leta
1 gld. 40 kr. — Posamezni list velja 6 soldov.

Uredništvo in opravništvo lista je v „Narodni tis-
karni“ v Tavčarjevi hiši „Hotel Europa.“

„Slovenski Tednik“ svojim bralcem in naročnikom!

Od danes naprej bode „Slovenski Tednik“ izhajal **trikrat na mesec**, in sicer **1.** potem **10.** in **20.** dan vsacega meseca. Cena mu ostane dosedanja, in sicer:

Za celo leto . . .	2 gld. 80 kr.
„ pol leta . . .	1 „ 40 „
„ četrt leta . . .	— „ 70 „

Dasiravno bode izhajal „Tednik“ za enkrat v mesecu menj, vendar je še zmirom **najcenejši** mej vsemi slovenskimi časniki, ki novice iz vseh krajev prinašajo.

Torej prosimo vse prijatelje in bralce tega časopisa, da precej na pošto gredo ali pošljejo in plačajo naročnino, katera naj se pošilja z napisom „Administracija Slovenskega Tednika v Ljubljani.“ Najboljše je po poštni nakaznici („Post-Anweisung“), kakor se na vsaki pošti dobi, pa tudi v pismu z recepisom se lahko pošlje.

One bralce ali naročnike, katerim smo upali pošiljali list, če prav niso plačali, terjamo, da plačajo tudi svoj dolg.

Mi zastonj delamo in se trudimo, potlej nas pa še papir, davek od štempla, pošta, zlaganje črk, in tisk toliko košta, da pride v tavžente.

Če se mi iz ljubezni do domačega berila in do slovenske domovine in do slovenskega ljudstva, kateremu bi radi dali branja in poduka, trudimo in sitnosti imamo, — vendar ne more nihče terjati, da bi zraven še veliko izgubo v denarjih trpeli.

Zato naj vsak plača ne samo svoj dolg, če ga ima, ampak naj precej pošlje po pošti tudi denar za naročnino prihodnjega leta. Zraven tega naj pa še vsak prijatelj „Slovenskega Tednika“ gleda, da bode kacega znanca pregovoril, da se tudi nanj naroči. Zakaj le potlej bo čedalje večji in boljši, in bode mogel večkrat izhajati, če bo imel več plačujočih naročnikov in podpornikov.

Mi si bomo tudi v novem letu prizadevali, da bo „Slovenski Tednik“ svojim bralcem vsak deseti dan prinesel dosti zanesljivih novic iz vseh krajev naše slovenske domovine in iz vsega sveta. Ravno tako bode zmirom učil našo domovino ljubiti: da je dolžnost nas vseh, da smo in ostanemo Slovenci; da se ne dajmo nemškutarjem in Nemcem pod pest, da bi oni čez nas gospodarili.

Zraven tega bode „Slovenski Tednik“ zmirom odkritosrčen ostal in vsacemu povedal, kar mu gre, naj bo kdor hoče.

Dozdaj je imel dosti sovražnikov in obrekovalcev. Posebno nekateri duhovni so ga obirali in kmetom pripovedali češ, da čez vero piše. To vsak bralec, ki ga je imel, ve, da je laž. Zato naj vsak možato take obrekovalce zavrne in naj se ne da motiti. Zraven tega pa še enkrat prosimo, da vsak naročnik še katerega drugega nagovori, da se bo naročil in nam denar poslal, ker le če je dosti naročnikov bo list z veseljem izdajen in zmirom boljši.

Uredništvo „Slov. Tednika.“

Volitve v trgovinsko zbornico.

„Národno društvo“ se je sporazumelo z národnim odborom za volitve v trgovinsko in obrtnijsko zbornico, sestavljenim iz trgovcev in rokodelcev ter zastopnikov slovenskih političnih društev, o kandidatih za nove volitve v trgovinsko in obrtnijsko zbornico, ter jih toplo priporoča vsem trgovcem, rudarjem in obrtnikom kranjske dežele.

Naši kandidati so:

I. Za trgovski oddelek:

Gospod **Janez Fabijan**, protokolirani trgovec in hišni posestnik v Ljubljani. — **G. Janez Jamšek**, protokolirani trgovec in hišni posestnik. — **G. Franc Kolman**, protokolirani trgovec in hišni posestnik v Ljubljani. — **G. Jožef Kušar**, protokolirani trgovec in hišni posestnik v Ljubljani. — **G. Rudolf Naglič**, protokolirani trgovec in hišni posestnik v Loki. — **G. Vaso Petričič**, protokolirani trgovec in hišni posestnik v Ljubljani. — **G. M. Regoršek**, protokolirani trgovec v Ljubljani. — **G. Ferdinand Sajovic**, protokolirani trgovec in hišni posestnik v Kranji. — **G. Franc Sovan mlajši**, protokolirani trgovec v Ljubljani. — **G. V. C. Supan**, protokolirani trgovec in hišni posestnik v Ljubljani.

II. Za rudarski oddelek:

Gospod baron **Mihael Zois**, graščak in fužinar v Ljubljani. — **G. Janez Pribil**, rudar in ingénieur v Ljubljani.

III. Za obrtnijski oddelek.

Gospod **Janez Dolcher**, ključar in hišni posestnik v Ljubljani. — **G. Franc Drašler**, črevljar in hišni posestnik v Ljubljani. — **G. Franc Goršič**, orgljar in hišni posestnik v Ljubljani. — **G. Janez Golijaš**, krčmar in

hišni posestnik v Ljubljani. — **G. Edvard Hohn**, bukovez in hišni posestnik v Ljubljani. — **G. Janez N. Horak**, rokovičar in hišni posestnik v Ljubljani. — **G. Franc Hren**, trgovec z lesom, posestnik žag, mlinov, hiš in zemljišč v Bégunjah na Notranjskem in v Ljubljani. — **G. Avgust Maršalek**, krojač in hišni posestnik v Ljubljani. — **G. Henrik Ničman**, bukovez in hišni posestnik v Ljubljani. — **G. Miha Pakič**, rešetar in hišni posestnik v Ljubljani. — **G. Anton Permepek**, vinski trgovec in hišni posestnik v Ljubljani. — **G. Pavel Skale**, kovač-živinozdravnik in hišni posestnik v Ljubljani.

V Ljubljani, 29. dec. 1874.

Volilci!

Vsi, kateri dobite volilne liste za trgovski oddelek, zapišite imena po I. tu zaznamovane, podpišite in **zapečateni** pošljite v Ljubljano po pošti, (najbolje da še v drugem zavitku na kacega narodnjaka ali naše uredništvo), in ne dajte se zapeljati, da bi koga drugega volili.

Volitev za trgovski oddelek je uže 8. januarija, do tačas morajo zapečateni listi uže tu v Ljubljani biti.

Za obrtnijski oddelek bo volitev kasneje.

Odbor národnega društva:

Dr. V. Zarnik,
podpredsednik.

Jos. Jurčič,
tajnik.

Domače stvari.

— (Iz Trnovskega) na Notranjskem 25. decembra se nam piše: „A če se postavne določbe strogo ne izvršujejo nij nemogoče, da i nás zadene strašna nesreča“ — tako sem vam vzdajnič pisal. Da bi se to ne bilo vistinilo, kakor se žalibože je! Mesto

veselih praznikov došla je tuga i žalost: živinska kuga je prestopila istersko mejo i se v našej vasi prikazala. Ubogej vdovi (po domače Zahorci) crknili ste dve kravi, ostala goveda, tri na številu bila so jej po ukazu komisije za kužno bolezzen ubita in z onimi zakopana.

12. m. m. zbolel je vol omenjene vdove. Poklicani izvedenci so se izrekli, ka bolezzen nij kužna: vendar nijso imeli upanja, da bi ozdravel in za to jej svetovali, naj vola zakolje, da bo vsaj meso in kožo porabila. Tako se tudi zgodi. A komaj 8 dnij preteče, crkne jej krava — kmalu potem tudi druga in dr. Razpet je konstatoval, da je bolezzen kužna. Bila je kuga gotovo iz Istre zanesena, kajti v omenjeni hiši — oziroma v hlevu je bivalo prenočišče beračev, cunjarjev, tihotapcev, železniških radnikov itd. Sedaj smo zatvoreni — straže povsod okolo vasi. Jutri dojdejo vojaci. Hiša, kjer se je kuga prikazala, je naravno tudi strogo obstražena. Do zdaj nij čuti, da bi se bolezzen širila.

— (Iz brežke okolice) se nam piše 20. decembra: V dopisu iz Brežic 12. decembra v številki 287 „Slov. Naroda“ je nek dopisnik h koncu svojega stavka sledeče omenil: „Da mi zastopniki kmetiskih občin ne pripoznavamo nijednega sklepa odborovega za veljavnega, dokler v okrajnem odboru svojega zastopnika nemamo.“ Menda je ravno ta stavek brežkim mestnim gospodom dal povod, da so se požnili, in v seji okrajnega zastopa 20. decembra takoj na dnevni red uvrstili: volitev enega okrajnega odbornika v okrajni zastop iz kmetiskih občin.

Ko pride na vrsto omenjena točka, naznani gospod načelnik volitev; potem se oglasi zastopnik deželskih občin Janez Šetinec, in prosi za besedo, katero mu tudi gospod načelnik dovoli; omenjeni zastopnik vstane in s sledečimi besedami priporoča voliti vele spoštovanega gospoda Matija Šušteršiča iz Vidma za okrajnega odbornika: „Gospoda moja! Uže pri prvotnih volitvah tega okrajnega zastopa si je prizadevala

naša stranka, to je kmetiske občine, spraviti v okrajni odbor izmej nas za ta posel najbolj zmožnega gospoda M. Šušteršiča; ali vsled vaše nasprotnosti smo uže takrat propali; zato rej vas pozivljam gospoda moja, delajte denes pri volitvi tako, da se ta stvar po želji naše stranke zvrši; bodite v tej pičli odmeri volilnih pravic nam denes pravični s tem, da volite vsi znami enoglasno omenjenega gospoda za okrajnega odbornika; vedite, da se nam spodobi več zastopnikov imeti, ker smo faktor večine, v tem slovenskem zastopu, ker mi zastopniki kmetiskih občin zastopamo večino prebivalcev in večino davkoplačevalcev, akoravno nas volilni red v manjšino potiska.“ — Kakor ogenj v streho je bil ta nagovor! —

Prvi potem je vstal gosp. Gustav dell Cott in proti volilnemu nagovoru blizu tako-le po nemško govoril: „Nagovore staviti pri taci volitvah je izredno celo nepostavno.“ Drugi vstane gospod Potočnik, kateri celi dopis iz Brežic v „Slov. Narodu“ štev. 287 na pol iz sebe stoka in prebere, in potem gori omenjeni volilni nagovor pobija in strastno napada nepričujočega gospoda M. Šušteršiča, kaj nam je treba tega slovenskega apostola za okrajnega odbornika, ker nij za drugo, nego da nas v našem poslu razburja. Tretji, ki je zoper nagovor govoril, je gosp. načelnik, kateri je h koncu svojega govora omenil, da bi bilo nepostavno, ko bi se bil prejšnji dan seje okrajni odbornik volil, ker točke volitve takrat na dnevnem redu nij bilo. — Po prestanem hrupu so izvolili za ta posel celo nezmožnega zastopnika Janeza Zupančiča iz dobovske županije za okrajnega odbornika, ki, če se ne motim, celo volilne pravice nema!

Iz tega dogodka je lahko razvidno, kako so naši Brežičanje vneti za slovenščino, da še slišati nečejo o slovenskih rodoljubih, še manj pa jih trpeti v svoji sredi! Gotovo ste k temu postopanju vi narodni odpadniki duhovenskega in posvetnega stanu pri zadnji volitvi deželnega poslanca veliko pripomogli, to je sad vašega nepremišljenega dejanja. Se vam še zdaj ne bodo oči odprle, da

ti brežki Slovencežeruhi v vseh zastopih le nevedne prikimovalce najbolj ljubijo, da potem trojica kričačev lahko stori kar se jej poljubi in da se od dne do dne bolj odteza človeški — pravicoljubnosti! Če bode še dalje dremali, treba vas bode bolj drezati.

— (Iz Mokronoga) na Dolenjskem se nam piše 23. dec.: Vsake reči je enkrat konec, pri nas pa vendar nij konca z našim županom, ki je bil le provizorično izvoljen za toliko časa, kolikor bi imel še prejšnji župan Penca županovati, ki je zarad bolehnosti odstopil. Termin je uže davno proč in volitev se ne razpiše. Menda vendar za to ne, ker se gospod župan boji, da ne bi bil več voljen, ali kaj? Tudi ves odbor bi se moral novo voliti, ker je uže šest odbornikov mrtvih. Upamo, da bo župan volitev kmalu razpisal, ker on se ne da rad dostikrat nadlegovati s takimi prošnjami!

Tukajšnji učitelj orgla samo še v trgu. Gospod župnik pa je dobil za „Žalostno goro“ neko čudno muziko, za kar mu tržani niso hvaležni.

— (Komisija za trgovinske volitve) je imela 29. decembra sejo, in je — kakor izvemo, zavrgla razen kacic 8 vse naše reklamacije t. j. okolo sto in petdeset. Razumeje se, da, kakor brž pride ofcijalen odgovor, brzo reklamiramo na ministerstvo in če še to nič ne pomaga, bode morala deputacija pri cesarji razložiti, kaj dela pri nas mlad človek, kakor je gospod Vestenek.

— (Umrli Slovenci l. 1874.) Leto 1874 nam je pobralo precej odličnih narodnjakov. Mej temi so: Dr. Melé, Slovenec, deželne sodnije svetovalec v Gradci. — J. Vrbnjak, župnik v Središči, bil je dober narodnjak. — Anton Čižman, v Trstu, ravnatelj navtične akademije, deloval je več let uspešno na polji znanosti in uka. — And. Bitenec, fabrikant glasovirjev v Ljubljani, ki je v svojej oporoki zapustil 60.000 gld. za šole v Št. Vidu. — Jan Kam, znani narodni restavrateur v ljubljanski čitalnici. —

Jurij Varel, župnik v Velesovem, ki je mnogo pisaril o slovenski narodni ideji v nemške federal. časnike. — Dr. Jos. Ribič, nadepolen rodoljub, koncipijent in reserve-lejtnant v Mariboru, sodelaval je tudi dalje časa v našem listu. — J. Reš, dekan v Kranji, dasiravno nepremožen, je daroval mnogo v oporoki kranjski čitalnici. — J. Šventner v Ljubljani, hišni posestnik, ud kranjske trg. zbornice, mestni svetovalec, sploh eden najiskrenejših narodnjakov. — Dr. Fr. Bratkovič, advokat v Krškem, blag sin naroda in podpornik narodnih društev. — Dr. Josip Rogač, duhovnik ljubljanske škofije, sodelavec „Mohorjevega društva“ in talentiran slov. pisatelj. — Jurij Fleišman, znani učitelj godbe in slovenski skladatelj. — O. Caf, slovenski jezikoslovec. — J. Rozman, župnik v Konjicah. — A. Hrast, duhoven v Gorici, vodja ondotne konservativne stranke. — Jos. Dobrovnik, dijak na univerzi v Gradci, marljiv študent in značajan Slovenec. — Dr. L. Vončina, profesor bogoslovja v Ljubljani, odbornik več narodnih društev. — Žiga Bals, meščan v Ljubljani in zanesljiv narodnjak. — Dr. J. Orel, notar v Ljubljani, eden najčestitejših veteranov mej slovenskimi narodnjaki, bivši podžupan ljubljanski, sploh zvest sin slovenskega naroda do zadnjega izdihljaja. — J. Podmilšak, ali s pisateljskim imenom „Andrejčkov Jože“, znan slovenski pisatelj.

— (Polaščevanje benečanskih Slovencev) od 1866 sem naglo napreduje, — kakor se v „Sl.“ piše — od teh mal je napravila laška vlada mnogo ljudskih šol, vse večje vasi in fare imajo uže take šole, se ve da z edino zveličalnim laškim jezikom. Slovenskim otrokom se ubija in vlija laščina uže brž za abecednikom. Učitelji so navadno sami Lah, ki ne znajo niti besedice slovenščine. Ti menijo s svojo čisto laško naučno metodo, da je ta tisti pizanski lij (imbuto di Pisa), ki bode vsaj do leta 1900 p. Kr. vsim beneškim Slovincem možgane z laščino napolnil. Prej ali slej ne bode vsled tega pritiska niti sledu več o beneških Slovincih; k večjemu bode o njih kot za Slo-

venijo umrlih le še tužna slovenska zgodovina govorila. In to se mi tem bolj žalostno dozdeva, ker nismo niti mi njih mejači za vso bodočnost zavarovani pred tem posiljenem raznarodovanjem, česar nas mora pač preteklost učiti.

— (Goriškega deželnega zbora) postava o naložnji novih gruntnih bukev, je dobila cesarsko potrjenje.

— (Potrjena deželna postava.) Cesar je potrdil postavo, v kranjskem dež. zboru skleneno, vsled katere se ne sme nalogati davkarska naklada za deželne, okrajne in občinske potrebe onim posestnikom, čijih hiše so celo ali nekoliko najemninskega davka oproščene.

— (Čitalnice Metliške) novi zastopniki so: Predsednik g. Navratil, tajnik g. Furlan, blagajnik g. Soretič; odborniki: gg. bar. Vranicani, Ganzel, Kapele, Fleišman; namestniki gg. Kamenšek in Cožek.

— (Ljutomerski okrajni zastop) pokazal je v svojem občnem zboru 21. dec. svojo veliko prijaznost do šole. Za novo šolsko poslopje v Ljutomeru je namreč 4000 gld. podpore naklonil. Zidati bode pa tudi treba vsled tega sklepa prav prostorni šolski bram, da bode mogoče v više razrede sprejemati otroke iz vsega našega okraja.

— (Iz Gorice) se nam piše: 23. dec. ob 6. uri zvečer je imela goriška čitalnica svoj letni občni zbor in novo volitev odbora. Predsednik g. Jeglič je bil per acclamationem izvoljen. Odborniki so: gg. V. Dolenc, blagajnik z 34 glasovi; prof. Erjavec z 35 glasovi (izmej 37 volilcev), Hribar z 35 gl., Budal z 35 gl., Vidic z 35 gl., Ferfila Ant. z 34 gl., prof. Šantelj z 26 gl., prof. Vodušek z 29 gl. Namestnika sta: Leban Avg. z 25 gl., Jakopič Avg. z 21 gl. Nadejamo se, da bode novo izvoljeni odbor složno in marljivo delal, da ohrani tudi za naprej slavno ime goriške čitalnice, našega edinega narodnega ognjišča!

— (Bolezen difteritis) ali vnetica grla, je v Ljubljani zopet silnejša postala in mrjó otroci na njej.

— (Koze) so začele po Notranjskem zopet epidemično razsajati. Zanesene so baje iz Reke in Primorja, kjer so jako hude.

— (Iz Trebnjega) se poroča, da je tudi tam po noči 20. dec. treskalo in grmelo in je strela udarila v zvonik podružnice sv. Peter v Jezeru.

— (Fr. Soba) v Vidmu pri Krškem, ki se je hrabro držal v boji s tolovajem, kakor smo poročali pred nekaj meseci, dobil je od cesarja srebrni križ.

— (Iz Novega mesta) se nam piše: Pred tukajšnjimi porotniki je bil za krivega spoznan in na 4 leta ječe obsojen Jože Česnovar od sv. Duha pri Krškem, 30 let star, ker je v gostilnici Gregorja Pirca ven vržen, pred vrati s polenom čakal in 50 letno krčmarjevo mater tako udaril, da je čez 7 dni umrla. Videla sta ga Anton Bizjak in Gregor Gorenc in pričala. — V soboto so bile še dve male obravnave in sklep letošnje porotne sesije.

— (Pobegnil) je ponedeljek 21. dec. popoldne iz št. peterske kasarne vojak ljubljanskega polka. Skočil skozi okno na dvor št. peterske cerkve ter bežal lahko napravljen proti Udmatu. Vjeli so ga vojaki preganjalci v Selu ter ga prignali nazaj. Pravijo, da mu je bilo po domu in po ljubici dolgčas.

— (Močna pest.) V Št. Vidu nad Ljubljano so se bili te praznike kmetje stepli. Eden je družega s tako silo s pestjo udaril po obrazu, da mu je celo zgornjo čeljust skoro čisto odbil, in dvomi se, da bi se zarasla.

— (Medved) se je prikazal pri Tolmačevem. Več lovcev iz Ljubljane ga je šlo včeraj zasledovat.

— (Volkovi) v ljubljanski okolici so, čim več pritiska zima, tem predrzneji. V nedeljo zvečer, kakor se nam pripoveduje, so raztrgali v Lavrici pri „gospodu“ domačega psa na verigi, sinoči so se pak prikazali pod Golovcem, kjer so hoteli iz nečega hleva ugrabiti kozo. — Tudi iz Žuženberskega okraja se nam poroča, da je nek gospodar volka zvalil z nastavljenim mesom

notri v hlev, kjer se je ujel. — Letošnjo zimo je po Kranjskem nenavadno mnogo te zverli.

— (Iz Borovniške okolice) se nam piše 24. dec.: V naši okolici klatijo se uže dalj časa nepriljubljeni gostje — volkovi. Trojica teh vede se zelo domače i se zelo prizadeva dobiti prijateljstvo psov, ki pa prijateljstvu nič ne zaupajo, kar je tudi opravičeno; izkušnja kaže, da je uže vsakateri „sultan“ ali „šek“ v preozki sferi volka postal žrtev presrčnega volčjega prijateljstva. Znamenito je, da največji in srditeji pasji rogovileži uže ob času obmolknajo in se v varnost vrinejo, ko očanec volk še zelo oddaljeno patrolira. — Lovci se mnogo trudijo vez volčje-pasjega prijateljstva razrušiti a nij moč, bodočno lovsko prizadevanje bode morda bolj srečno. — Tudi okrajno glavarstvo logaško in ljubljansko je svoje oko pazljivo obrnilo na nepovabljene goste, neki celo organizacijo črne vojske ali „landsturma“ zoper nje napovedalo a na določen dan napada je nebo v podaljšanje miroljubnih štirinogov izdatno pripomoglo ter snega nasulo do kolena, tako, da je vojska morala na ugodnejši čas preložena biti. Kaj se hoče, še najzvestejši čestilci sv. Huberta raje strážijo doma gorkoto darujočo pečico. Da bi le volčji gostje ne postali predrzneji in ne hoteli te prijaznosti tudi ljudem usilovati kar se je treba bati pri pičlo hrano prouzročujoči hudi zimi. Da je ostra zima nastala, svedoči to, da denes zjutraj nij bilo moč najti v gorkomeru stebra živega srebra, ker skrčil se je skoraj do okovja hruške živo-srebrne in kazal celih 17° C.

— (Zmrznil) je na sveti večer nekov berač v ljubljanskem predmestju Gradišče, kjer je bil v pijanosti zaspal. Patrola ga je po pólunoči našla vsega trdega, ter dala odnesti k sv. Krištofu. —

— (Pobožen tat.) V nedeljo 20. dec. popóludne je nekov dolgo-prstež vkral branjevki Ž. v Krakovem petelina, ter ga varno skril pod plašč v torbo. Videvši, da je bistro oko policije to tatvino zapazilo, pobegne s petelinom v št. Jakobsko cerkev, poklekne pred

postranskim oltarjem, ter jame navidezno prav pobožno oči obračati proti svetniku. Ali tudi tu policija tatu zasledí, kajti petelin mu kar nenadoma v malhi zapoje, ter na ta način izdá svojega nepravega gospodarja.

— (Nesrečno zdravljenje.) Od Vrda pri Vrhniki se nam piše: Železniškemu čuvaju Oblaku, kateri biva nad našo vasjo, svetoval je nekdo, da se znebi bolezní v nogah, namazati jih z špiritom. On uboga in moči noge z nasvetovano tekočino, ali revež je bil preveč blizu ognja prišel, ko je mazal, vname se špiritus in on nij mogel prej ogenj zadušiti, dokler si nij vso nogo opeknel, roke in obraz poškočeval. Rana je zdaj zelo nevarna.

— (Strela o božiči.) Iz Rajhenburga se nam piše: V soboto 19. m. m. po noči je tukaj jako močno bliskalo se in trdo grmelo. A to še nij vse, akoravno je uže prav nenavadno o tem času; strela je udarila v jagnje rastoče pri hlevu g. Delefanta v gornjem koncu trga, šinila je po drevesu in od tod pod zidom v hlev, razrušila jasli in umorila lepo kravo. — Stari ljudje kaj tacega ne pomnijo — o božiči.

— (Obesil) se je v nedeljo 27. m. m. po noči v Šmartni pri Gornjem gradu (na slovenskem Štajerskem) kmet Blaž Čeplak po domače Omar iz neznanih vzrokov. Zjutraj gre fant živini klaje dajat in vidi strmeč 65 let starega očka na vrvi na podu viseti, ki je baje tako strašno neznano proti strehi gledal, da so se ga bali dotekniti. — Obdukcija bo uže pokazala, če nij bil pri pravi pameti, ali pa, če si je to „privatno veselje“ za novo leto umislil.

— (Volkovi), ki so se letos pri nas tako pogosto oglasili, so fantazijo ljudij uže tako ostrašili, da je predvčeranjem pri tukajšnji oblastnji nek človek z resnim obrazom prišel oznanit, da je eden teh divjih gosačev po noči črez št. Jakobski most letel!

Politični razgled.

Notranje dežele.

Kranjecem je prinesel božič cesarjevo potrjenje v deželnem zboru sklenene

postave, s katero je šolnina odpravljena. Tudi mali napredek.

Tržaški državni poslanci hočejo baje svoje mandate položiti, ker niso edinih misli o železnicah.

Mladočeški list „Podřipan“ iz Roudnice prinaša članek o prvem shodu svobodomselne stranke 27. p. m. in pravi: „Nauči se li tedaj češka konservativna stranka respektovat, poleg sebe tudi svobodomselno stranko in se obnašati proti njej dostojno, kakor je to povsodi mej izobraženci običaj, tedaj prestanejo prepiri osebni in nastane mirna diskusija. Bil bi to najkrasnejši dar, ki bi ga stranka naša prinesla narodu k novemu letu!“ — Iz tega je razvidno, da je na Češkem zdrava sloga z istimi uveti mogoča, kakor pri nas, in da Mladočehi jej niso protivni.

V **ogerski** zbornici je izrekel minister notranjih zadev, grof Szapary, da je pri sestavljenji volilcev, oziroma pri vpisovanji v stanoviti volilni zapisnik, odločilno davkoplačevanje za bodočo leto. 20. t. m. se je tudi končala debata o katastrofalnej postavi, ter je zbornica do 6. januarja svoje seje odložila.

Vnanje države.

Na ruskem **Poljskem** se pričakujejo od ruske vlade velike premembe v upravi, kakor to poročajo uradne „St. Peterb. Vedomosti“ v članku o Ukraniji, Volinji in Podolu, ki pravijo, ka dosejanja uprava nij vedla k doseženji nameravanega cilja.

V **francoskem** liberalnem listu „Siécle“ 24. dec. objavlja slavni španjski republikanec in blagi predboritelj svobodomselne ideje Castelar članek, v katerem zagovarja vzajemnost latinskega plemena, t. j. edinstvo Francozov, Španjolv in Italijanov.

Nemški listi se tresejo za življenje Bismarkovo in si strahove delajo, da se bog zna koliko Kullmanov plazi okolo in čaka kedaj bi bil Bismark za streljati.

Berlinski oficijalni list „Reichsanzeiger“ objavlja izmej aktov, kateri so se v tajnem obravnavanji v pravdi proti Arnimu brali, neko okrožnico Bismarkovo od 16. maja 1872, o volitvi prihodnjega papeža, v kateri se izreka, da je treba zedinjenje evropskih vlad v tem vprašanji, ker se je papežovo stanje vsled proglašanja njegove nezmožnosti spremenilo.

Da se **Prusko** boji „panslavizma“ in Rusije, je dokaz, ka je te dni v Poznanju preiskovala policija v „društvo prijateljev

vede“ listine, ker se je društvo vtikalo v politične zadeve s tem, da je poslalo deputacijo k slovanskemu kongresu arheologičnemu v Kijevu, kjer bi se imela poljska stranka pomiriti z Rusi. Policija nij nič našla. Nij li to migljaj Poljakom in celemu Slovanstvu, kako politiko morajo nastopiti?

O strašni nesreči na morji se iz **Londona** brzojavlja: Kakor telegram iz Madeire poroča, je barka „Kospatrik“, ki je izseljence v Neuseeland vozila, na prostem morji zgorela, in je od 465 ljudij samo troje rešenih.

V **italijanskem** senatu v Rimu je odgovoril minister Minghetti na neko vprašanje, da bode vlada skrbela, vsled ustavnih naredeb urediti davek razmerno sè splošnimi razmerami premoženja. Glede cerkvene politike bode vlada tako italijansko politiko imela, ki je deželnim potrebam ugodna, vlada bode spoštovala cerkveno svobodo, ako isto stori cerkev nasproti državnim postavam in državnemu pravu.

Iz **Londona** se zopet velika železniška nesreča poroča. Pri Shiptonu na vzhodni železnici je posebni brzovlak iz tira skočil in več vagonov je palo v kanal. Do 10. ure 25. dec. so našli 30 mrtvih ljudij, a najbrž je še več sopotnikov življenje izgubilo.

Prince **Alfons** je izjavil se na neko adresu španjskih grandov: večina Španije vidi samo v zopetnem ustanovljenji konstitucionalne monarhije končanje zdaj vladajoče razrušenosti. Ker se je njegova mati Izabela odpovedala, je on edini legitimni zastopnik monarhije. On neče nič brez kortesov (poslancev naroda) storiti, a bode porazumljuje lahko. Vsakako bode on ostal dober Spanec, dober katolik in res liberalen. — Torej zdaj imajo Španjci poleg don Karlosa še enega, ki bi rad na kraljevski prestol zavihljal se.

Iz provincije **Pernambuco** so jeznitje izpodeni.

Razširjenje slovenskega berila.

V založbi „narodne tiskarne“ je namreč izšlo predlanskem in lani sedem zvezkov zbirke lepoznankega berila z naslovom „**listki**“, v kateri zbirki so ponatisnjeni trije romani, pet novel in več drugih spisov. — Vseh sedem zvezkov skupaj se dobi za dva goldinarja v „Nar. tiskarni“, kakor tudi posamezni zvezki po navadni ceni. Priporočamo gg. naročnikom,

naj pri obnovljenji naročnine na „Slov. Tednik“ za bodoče leto ob enem prilože tudi naročilo za „listke“. Gotovo ima mnogi, ki tudi sam ne utegne brati, mlade ljube znanke, katerim za novo leto lahko pokloni slovensko knjigo, — mnogi ima knjižnico, v kateri je slovensko berilo preslabo zastopano. Vsem tem se priporoča administracija „narodne tiskarne“ in na željo pošlje omenjene „listke“, ali vse zvezke vkup, ali posamezne.

Gospodarske stvari.

Praktično prilivanje sadnim drevesom.

Pri velikej vročini po leti bilo bi gotovo lastnikom vrtov, posebno ugodno, če se v njih nova sadišča ali množih mestnih alejah napeljuje tacim drevesom potrebna voda. Znano je, da voda v posušeni zemlji le nekoliko palcev priteče, akopram so se dotične rastline obilo zalivale. Globočje korenine, nježne žilaste korenice skoro nikdar ne doseže in — sadišča, ako nova, kmalu odmerjajo. — Ako se pak vzame 5 — 6 črevljev, na konci s špicastim železom okovan drog, kakor ga n. pr. rabijo kamnoseki pri stavljenji tlaka, ter se okolo drevesa z njim dreza v zemljo, nastanejo tedaj v slednji male luknjice, ki se napolnijo z vodo in namakajo spodnje konce drevesnih korenin.

Podlaga na pritlikovo hruškovo drevje.

Za to se rabijo največ kútine, posebno portugalske kútine in kútine iz Angra. Toda ne vse hruške požlahnjene na kútinah ne obrodijo, in v nerodovitnih krajih in majhnej zemlji na kútinah požlahnjeno prithkasto hruškovo drevje ne raste. V tacem slučaju se rabijo hruškeve peške take vrste, ki ne rastejo močno in ki ne spadajo k domačemu sadju, nego žilhtnemu. Dr. Lucas priporoča kot najprimernejšo podlago v omenjenih slučajih belo jesensko puternico (beurré blanc). Kar je nam znano se s kako drugo sorto nij poskušalo.

V prav težkej in mrzlej zemlji se more za podlago pritlikastih hruševih dreves rabiti tudi beli trn (crataegus oxyacantha L.)

Razne stvari.

* (Politično ubijstvo.) V gornjem Milanovcu v Srbiji je bil zadnjič nekov Gerković voljen za narodnega poslanca v srbsko narodno skupščino. Prej je ta kraj zastopal Nikolajević, oni isti, ki je lani v skupščini nevsmiljeno odkril slabo gospodarstvo ministra Beli-Markovića. Ker je letos Nikolajević propadel pri volitvah, izroči prijatelju poslancu Gerkoviću vsa pisma in dokazila, da bi ono stvar v skupščini še dalje gnil. — Še tisto noč je bil Gerković najden ubit in dokazilni papirji so izginili.

* (Oficir tat.) Lajtnant Basler je bil na Dunaji v Alser-kasarni ukradel celo regimentno kaso in pobegnil v Ameriko. V Novem Jorku so ga spoznali in prijeli in pripeljan je bil čez morje skozi Bremen v Prago, kjer je ušel. A ulovili so ga zopet in pripeljali na Dunaj, kjer bo zaslužno kaznen dobil.

* (Žalostno žrtvo) je terjgal razpor mej Čehi. Prvi tenor češkega narodnega gledališča Souček se je 23. t. m. obesil iz obupanja, ker mu je staročeško vodstvo odpovedalo zato, ker je bil po svojem mišljenju mladočeh. To ne dela časti češkemu imenu in kaže kam strankarsko sovraštvo mej brati pripelje.

* (Cigar) ne bodo odslej v krémah kletarji več smeli prodajati, ako davka ne plačajo, — kar bode za goste neprilčno.

* (Bodočni kralj Anglije.) Princ Waleški je bil minole dni imenovan za velmojstra „slobodnih zidarjev“ ali frajmarjerjev. Postal je velmojster londonske lože.

Tržne cene.

V Ljubljani 30. decembra 1874.

Pšenica 5 gld. 10 kr.; — reč 3 gld. 70 kr. — ječmen 3 gld. — kr.; — oves 2 gld. 10 kr.; — ajda 3 gld. — kr.; — prosó 3 gld. 20 kr.; — kuruza — gld. — kr.; krompir 2 gld. 60 kr.; — fižol 5 gld. 60 kr.; masla funt — gld. 53 kr.; — mast — gld. 50 kr.; — špeh frišen — gld. 34 kr.; — špeh povojen — gold. 42 kr.; jajce po 4 kr.; — mleka bokal 10 kr.; govednine funt 29 kr.; — teletnine funt 26 kr.; svinsko meso, funt 27 kr.; — sena cent 1 gld. 35 kr.; — slame cent — gld. 90 kr.; — drva trda 6 gld. 80 kr.; — mehka 5 gld. — kr.

Loterijske srečke.

V Gradcu 27. dec.: 85. 42. 22. 63. 88.
Na Dunaji 27. dec.: 52. 54. 84. 14. 35.